

ROZSUDOK O ZRUŠENÍ ROZHODCOVSKÉHO ROZSUDKU AKO ROZHODNUTIE O VECI SAMEJ

Rozsudok odvolacieho súdu, ktorým dochádza k zrušeniu rozhodcovského rozsudku, je rozhodnutím o veci samej. Účinky vyhovujúceho rozsudku o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku sú vo svojej podstate analogické účinkom rozsudku o povolení obnovy konania a v tejto súvislosti ho možno namietat' v dovolacom konaní z dôvodu existencie vád zmätočnosti podľa § 420 Civilného sporového poriadku.

(Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. IV. ÚS 589/2021 z 28. marca 2022)

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duřu a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky medzinárodnej obchodnej spoločnosti **AMAZING CO., Trust Company Complex**, Ajeltake Road 0, Ajeltake Island, Majuro, Republika Marshallových ostrovov, registrovaná pod jurisdikciou Republiky Marshallových ostrovov č. 93663, zastúpenej Mgr. Róbertom Kučerom, advokátom, Veľká okružná 39, Žilina, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Obdo 47/2019 z 26. augusta 2020 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Obdo 47/2019 z 26. augusta 2020 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Obdo 47/2019 z 26. augusta 2020 **zrušuje a vec vracia** Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.
3. Najvyšší súd Slovenskej republiky **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume **696,84 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. novembra 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy,

podľa čl. 38 ods. 1 listiny a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Cob 219/2017-1395 z 21. novembra 2018 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 listiny a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 2 Obdo 47/2019 z 26. augusta 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“). Sťažovateľka navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

2. Uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 589/2021-60 zo 16. novembra 2021 bola ústavná sťažnosť sťažovateľky prijatá na ďalšie konanie v rozsahu porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 listiny a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

3. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého uznesenia, pripojeného spisu všeobecného súdu a priložených príloh vyplýva nasledujúci stav veci:

Sťažovateľka vystupovala v právnom postavení žalovanej v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku proti žalobcovi mestu L. (ďalej aj „žalobca“) na Okresnom súde Bratislava I (ďalej len „okresný súd“). Žalobca žalobou napadol rozhodcovský rozsudok vydaný 7. júna 2011 Rozhodcovským súdom Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. Rsp M – 19/2009 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“), právoplatný 6. júla 2011, ktorým bola mestu L. uložená povinnosť zaplatiť finančnú sumu v prospech sťažovateľky. Okresný súd rozsudkom č. k. 34 Cb 137/2014-1203 z 21. februára 2017 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) žalobe vyhovel a napadnutý rozhodcovský rozsudok zrušil.

4. Z vykonaného dokazovania okresný súd ustálil, že sťažovateľka si uplatnila nárok v rozhodcovskom konaní proti žalobcovi na základe faktúr vystavených za vykonanie prác už medzičasom zaniknutou obchodnou spoločnosťou N., ktorá svoj nárok postúpila na sťažovateľku. Okolnosti, za ktorých malo dôjsť k doručeniu predmetných faktúr pre žalobcu, ktorých zaplataenia sa v rozhodcovskom konaní sťažovateľka domáhala, boli predmetom trestného konania vedeného pre obzvlášť závažný zločin podvodu, v rámci ktorého bol vypracovaný Kriminalistickým a expertíznym ústavom Policajného zboru znalecký posudok ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2014/7028 z 15. mája 2014 (ďalej len „znalecký posudok PZ“). V zmysle záverov znaleckého posudku bolo zistené, že na faktúrach vystavených právnu predchodkyňou sťažovateľky sa nenachádzajú odtlačky pečiatky podateľne žalobcu, ale ide o reprodukcie týchto odtlačkov. Znalecký posudok PZ bol dôvodom, pre ktorý žalobca podal žalobu o zrušení rozhodcovského rozsudku, a to v zmysle § 40 ods. 1 písm. h) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“) v znení účinnom do 31. decembra 2014, t. j. že sú tu dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona.

5. Okresný súd ďalej ustálil, že žaloba bola podaná včas a jej účinky ostali zachované aj po zmene zákona o rozhodcovskom konaní účinnej od 1. januára 2015, v zmysle ktorej došlo

o. i. k vypusteniu uplatneného dôvodu na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, t. j. dôvodu, pre ktorý možno žiadať obnovu konania.

6. Sťažovateľka namietala, že vedeniu konania bráni prekážka litispendencie, keďže žalobca skôr inicioval konanie vedené na okresnom súde pod sp. zn. 33 Cb 80/2011 o zrušení rovnakého rozhodcovského rozsudku, ktoré bolo prerušené do právoplatného skončenia predmetného konania. Okresný súd uviedol, že vec vedená pod sp. zn. 33 Cb 80/2011 nie je identickou, pretože síce ide o konanie medzi rovnakými stranami konania vystupujúcimi v rovnakom procesnom postavení, avšak žalobca sa domáha identického nároku na podklade rozličných skutkových okolností. V prejednávanej veci je dôvodom, pre ktorý žalobca žiada zrušiť rozhodcovský rozsudok, nový dôkaz, a to znalecký posudok PZ vyhotovený 15. mája 2014.

7. V predmetnom konaní žalobca žiadal aj o odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, čomu okresný súd vyhovel, avšak odvolací súd uznesením č. k. 8 Cob 293/2014-804 z 19. februára 2015 zrušil uznesenie okresného súdu a vyslovil právny názor, že v danej veci je daná čiastočná prekážka litispendencie a odporučil spojenie vedeného konania s konaním sp. zn. 33 Cb 80/2011. Okresný súd sa v rozsudku vo veci samej vysporiadal s týmto právnym názorom tak, že právny názor vyslovený odvolacím súdom sa týkal iba odkladu vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, o ktorom rozhodol aj okresný súd v konaní sp. zn. 33 Cb 80/2011. Okresný súd nespojil veci na spoločné konanie s odôvodnením, že spojením vecí by došlo k porušeniu práva na zákonného sudcu.

8. Z hľadiska existencie dôvodu, pre ktorý žalobca žiadal zrušenie rozhodcovského rozsudku, t. j. danosti dôvodov, pre ktoré možno žiadať obnovu konania podľa osobitného predpisu, okresný súd vychádzal z § 228 ods. 1 písm. b) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 30. júna 2016 (ďalej len „OSP“).

9. Okresný súd uviedol, že počas vedenia rozhodcovského konania žalobca žiadal o vykonanie znaleckého skúmania pravosti odtlačkov pečiatok na faktúrach právnej predchodkyne sťažovateľky, žalobca nemal k dispozícii originály predmetných faktúr ani ich prvokópie, originálmi disponovala sťažovateľka, ktorá ich poskytla rozhodcovskému súdu na vidimáciu, a mali ich k dispozícii aj znalci ňou oslovení. Z uvedeného okresný súd ustálil, že žalobca bez svojej viny nemohol predložiť dôkaz v rozhodcovskom konaní, ktorý je spôsobilý privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci, a to znalecký posudok PZ, ktorý vyplynul až z vedeného trestného konania. Týmto dôkazom žalobca preukazoval svoje tvrdenia uvádzané už počas rozhodcovského konania, že k doručeniu faktúr vystavených právnu predchodkyňou sťažovateľky žalobcovi vôbec nedošlo, rozhodcovský rozsudok mohol byť vydaný na skutkovom podklade dosiahnutom trestným činom.

10. Vzhľadom na uvedené okresný súd konštatoval existenciu dôvodu na zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle § 40 ods. 1 písm. h) zákona o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31. decembra 2014 v spojení s § 228 ods. 1 písm. b) OSP a ďalej sa už nezaoberal uplatneným dôvodom podľa § 40 ods. 1 písm. h) zákona o rozhodcovskom konaní účinného do 31. decembra 2014 v spojení s § 228 ods. 1 písm. e) OSP, t. j. pre rozpor s rozhodnutiami Súdneho dvora Európskej únie, vzhľadom na to, že by to už nemalo vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

11. Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie. Namietala nesprávny výklad zákona o rozhodcovskom konaní, pretože okresný súd aplikoval procesný predpis (zákon o rozhodcovskom konaní) v znení účinnom do 31. decembra 2014, a nie v znení účinnom v čase rozhodovania súdu. Ďalej sa nestotožnila s tvrdením súdu, že skutkový podklad

na vydanie rozhodcovského rozsudku bol dosiahnutý trestným činom, keďže trestné konanie vedené proti obvinenému konateľovi spoločnosti N., nebolo právoplatne ukončené, a teda nebolo ani právoplatne rozhodnuté, či došlo k spáchaniu trestného činu. Sťažovateľka poukázala na konanie vedené pred okresným súdom pod sp. zn. 33 Cb 80/2011, v ktorom žalobca podľa jej názoru uplatňuje totožný návrh na základe totožných skutkových okolností. Sťažovateľka nesúhlasila ani so záverom existencie dôvodov na zrušenie rozhodcovského rozsudku, pretože žalobca účinne nežiadal vykonať znalecké dokazovanie už v rozhodcovskom konaní, preto ním predložený znalecký posudok PZ nemôže byť dôkazom, ktorý bez svojho zavinenia nemohol žalobca uplatniť skôr. Sťažovateľka predložila znalecký posudok č. 16/2015 z 19. novembra 2015, ku ktorému okresný súd nezaujal žiadne stanovisko. Podľa jej názoru okresný súd neprípustným spôsobom vecne preskúmal rozhodcovský rozsudok a preukazoval hmotnoprávne skutočnosti, čo patrilo iba do právomoci rozhodcovského súdu.

12. Krajský súd rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu. Uviedol, že žaloba bola podaná pred 1. januárom 2015, žalobca sa mohol zrušenia rozhodcovského rozsudku domáhať podľa zákona účinného do 31. decembra 2014, a to v súlade s princípom justifikácie účinkov procesných úkonov, t. j. zachovaním právnych účinkov žaloby podanej podľa skoršej procesnej právnej úpravy aj v prípade, ak novšia právna úprava s týmto následkom nepočíta.

13. K námietke litispendencie odvolací súd uviedol, že tu nedošlo k naplneniu podmienky totožnosti skutkových okolností, na základe ktorých sa žalobca domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku. Znalecký posudok PZ uplatnil žalobca v tomto konaní skôr, v konaní vedenom pod sp. zn. 33 Cb 80/2011 bol uplatnený neskôr, pričom v tejto časti bola v konaní sp. zn. 33 Cb 80/2011 napokon žaloba žalobcom vzatá späť skôr ako v predmetnom konaní rozhodol o veci samej okresný súd. Okresný súd nepreskúmaval rozhodcovský rozsudok ani po vecnej stránke, iba vyslovil možnosť, že rozhodcovský rozsudok mohol byť vydaný na skutkovom základe dosiahnutom trestným činom, pričom vedené trestné konanie nebolo dôvodom vyhovenia žalobe.

14. K námietke sťažovateľky, že znalecký posudok PZ sa žiadnym spôsobom nevysporiadava s ňou objednanými a v rozhodcovskom konaní predloženými znaleckými posudkami, odvolací súd uviedol, že znalecký posudok PZ bol vypracovaný pre účely trestného konania, preto nebolo potrebné, aby sa vysporiadal s prípadnými skoršími znaleckými posudkami, ktoré neboli vyhotovené v rámci trestného konania, ale boli ako listinné dôkazy použité v rozhodcovskom konaní, pretože ich vykonanie nebolo nariadené rozhodcovským súdom, ale boli vypracované na objednávku sťažovateľky a ňou v rozhodcovskom konaní predložené.

15. Odvolací súd konštatoval, že zo spisu vedeného rozhodcovským súdom vyplynulo, že žalobca namietal aj v rozhodcovskom konaní nedoručenie faktúr a s tým spojené falšovanie prezenčných pečiatok na sporných faktúrach, pričom nemal k dispozícii originály týchto dokladov, rozhodcovský súd nenariadil znalecké skúmanie pravosti týchto pečiatok, ale uspokojil sa s vidimáciou originálnych listín, ktoré nezaložil do spisu, rovnako ako ani ich prvokópie. Podľa odvolacieho súdu si žalobca v rámci rozhodcovského konania splnil svoju povinnosť tvrdenia, objektívne nemal možnosť predložiť dôkaz na preukázanie svojich tvrdení, keďže nedisponoval originálmi ani prvokópiami týchto dokladov. Tým, že rozhodcovský súd sa dostatočne nevenoval týmto námietkam žalobcu, bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom.

16. Sťažovateľka napadla rozsudok odvolacieho súdu dovolaním. Prípustnosť dovolania dôvodila existenciou väd zmätočnosti v zmysle § 420 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), konkrétne tým, že v tej istej veci sa už skôr začalo konanie podľa § 420 písm. d) CSP,

vo veci rozhodoval vylúčený sudca podľa § 420 písm. e) CSP a že nesprávnym procesným postupom súd znemožnil sťažovateľke uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP. Ďalej sťažovateľka namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

17. Konkrétne zotrvala na svojom právnom názore, že v danej veci existuje prekážka litispencie s poukazom na konanie vedené na okresnom súde pod sp. zn. 33 Cb 80/2011 o zrušenie rozhodcovského rozsudku, pričom žalobca v tomto konaní podal návrh na zmenu žaloby, ktorú následne zobral späť z dôvodu, že odvolací súd vyhodnotil znalecký posudok PZ ako nový dôkaz uplatnený v odvolacom konaní a nariadil súdu prvej inštancie tento dôkaz vykonať, a preto sa znalecký posudok PZ stal súčasťou konania sp. zn. 33 Cb 80/2011 začatého 12. júla 2011, t. j. začatého skôr ako predmetné konanie.

18. V dôsledku nerešpektovania právneho názoru odvolacieho súdu vyjadreného v uznesení č. k. 8 Cob 293/2014-804 z 19. februára 2015, ktorý uviedol, že tu existuje prekážka už skôr začatého konania a z tohto dôvodu je na mieste spojenie vecí, rozhodoval vo veci sťažovateľky nezákonný sudca, pretože k spojeniu vecí nedošlo. Podľa jej názoru bol zákonným sudcom sudca rozhodujúci v konaní sp. zn. 33 Cb 80/2011.

19. K existencii vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP uviedla, že odvolací súd nevychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, ale ho doplnil o posúdenie uvedené v odseku 31 napadnutého rozsudku, a to bez toho, aby vo veci nariadil pojednávanie a zopakoval dokazovanie, čím porušil jej právo vyjadriť sa k dokazovaniu a novým skutkovým zisteniam s poukazom na uznesenie najvyššieho súdu č. k. 3 Cdo 111/2017 z 28. novembra 2018: „K odlišnému hodnoteniu dôkazu má odvolací súd povinnosť poskytnúť sporovej strane možnosť sa k nemu vyjadriť. Pokiaľ tak neurobí, možno považovať jeho odchylné skutkové závery za nepodložené, urobené v rozpore s § 204, § 378 ods. 1 a § 384 ods. 1 CSP a v takom prípade je odvolacie konanie postihnuté vadou podľa § 420 písm. f) CSP.“

20. Rozsudok odvolacieho súdu je podľa mienky sťažovateľky aj tzv. prekvapivým rozhodnutím, pretože na vec aplikoval § 228 ods. 1 písm. a) OSP, pričom okresný súd vychádzal z § 228 ods. 1 písm. b) OSP pri posudzovaní dôvodu na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. h) zákona o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31. decembra 2014.

21. Sťažovateľka namietala, že jej nebolo doručené podanie žalobcu z 23. októbra 2018 označené ako „Kontravyjadrenie žalobcu k vyjadreniu žalovaného zo dňa 17.09.2018“, a v tejto súvislosti poukázala na uznesenie najvyššieho súdu č. k. 3 Cdo 615/2015 z 5. apríla 2016 a v ňom obsiahnuté rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, čím malo dôjsť k porušeniu práva sťažovateľky na spravodlivý proces podľa čl. 46 a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a odvolacie konanie je z tohto dôvodu zaťažené vadou podľa § 420 písm. f) CSP.

22. K tvrdenému nesprávnemu právnomu posúdeniu sťažovateľka poukázala na rozhodovaciu činnosť najvyššieho súdu, ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, z ktorých vyplývalo, že obnovu konania možno povoliť len v prípade, ak (i) je tu dôkaz, ktorý bez zavinenia strany navrhujúcej obnovu konania nemohol byť z objektívnych dôvodov použitý v pôvodnom konaní, a (ii) tento dôkaz je spôsobilý privodiť pre túto stranu konania priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Keďže podľa názoru sťažovateľky rozsudok odvolacieho

súdu sa odklonil od oboch uvedených podmienok, bola založená prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

23. Najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol podané dovolanie ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c) a f) CSP.

24. Vo vzťahu k dôvodom prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP uviedol, že z uvedeného dôvodu je dovolanie prípustné, ak sa napáda rozhodnutie vo veci samej alebo rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V tejto súvislosti rozsudok odvolacieho súdu, spoločne tvoriac jeden celok s rozsudkom súdu prvej inštancie, je podľa názoru dovolacieho súdu rozhodnutím procesnej povahy, keďže ním došlo k zrušeniu rozhodcovského rozsudku a k vráteniu veci na ďalšie konanie. Vec sama teda nie je právoplatne ukončená a rozhodcovský súd o nej ďalej koná a rozhoduje. Tento názor podporil aj judikátom R 19/2017 a všeobecným odkazom na Komentár k Civilnému sporovému poriadku.

25. K tvrdenému nesprávnemu právnomu posúdeniu dovolací súd uviedol, že sťažovateľka formulovala dovoláciu otázku pomerne široko, avšak obsahovo je veľmi úzko spojená so skutkovým stavom veci. Podstatou námietok sťažovateľky je rozporovanie zisteného skutkového stavu veci (tvrdená procesná pasivita žalobcu v rozhodcovskom konaní, neuplatnenie dôkazu v rozhodcovskom konaní, nedostatok náležitostí znaleckého posudku), teda sťažovateľka sa nedomáha riešenia právnej otázky, ale otázky skutkovej, ktorá sa týka konkrétneho znaleckého posudku, resp. požiadaviek kladených na vypracovanie znaleckého posudku, čím nemožno dôvodiť prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie veci.

26. Najvyšší súd zároveň dodal, že aj v prípade záveru o prípustnosti dovolania a zrušení rozsudku odvolacieho súdu by kasačné rozhodnutie súdu prvej inštancie ostalo stále v platnosti, právne postavenie sťažovateľky by sa nezmenilo, z čoho vyplýva, že sťažovateľkou navrhovaný spôsob rozhodnutia nesleduje účel procesného inštitútu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku.

II.

Argumentácia sťažovateľky

27. Proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu, ktorým bolo podané dovolanie odmietnuté, sťažovateľka uvádza:

a) Názor dovolacieho súdu, že dovolaním napadnutý rozsudok krajského súdu nie je rozhodnutím vo veci samej ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, a z toho dôvodu dovolanie v zmysle § 420 CSP nie je prípustné, je arbitrárne, ničím neodôvodnený, nemá oporu v zákone a ani v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu a porušuje základné právo sťažovateľky domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, základné právo na súdnu ochranu, základné právo na prístup k súdu v dovolacom konaní podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V tejto súvislosti sťažovateľka poukazuje na nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 148/06-33 z 12. apríla 2007 a spochybňuje aplikovateľnosť rozhodnutia najvyššieho súdu R 19/2017 na prejednávajúcu vec, ako to urobil najvyšší súd.

b) Porušenie základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny sťažovateľka odvádza od odklonenia sa najvyššieho súdu od jeho ustálenej rozhodovacej praxe, čo zakladá jeho povinnosť postúpiť vec na rozhodnutie veľkému senátu na účely zjednotenia rozdielných právnych názorov jednotlivých senátov. Nepredloženie veci na rozhodnutie veľkému senátu znamená aj porušenie základného práva na zákonného sudcu

s poukazom na závery nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 332/2018 z 11. októbra 2018 a uznesenia najvyššieho súdu č. k. 3 Cdo 136/2016 z 18. októbra 2016.

c) Odmietnutie dovolania, ktorého prípustnosť bola sťažovateľkou odvodená od § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je podľa sťažovateľky dôsledkom prílišného formalizmu dovolacieho súdu pri posudzovaní podaného dovolania, sťažovateľka zotrváva na formulácii dovolacích otázok ako otázok právneho charakteru, pričom odkazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu R 54/2012, v zmysle ktorého posúdenie, či v návrhu na obnovu konania uvádzané skutočnosti naplňajú znaky niektorého z dôvodov obnovy konania v zmysle § 228 ods. 1 OSP, je v konaní o obnove právnym posúdením veci.

d) Sťažovateľka namieta aj porušenie svojich práv vlastníť majetok a pokojne užívať majetok, pretože rozhodcovský rozsudok, ktorý znel na peňažné plnenie a bol spôsobilým exekučným titulom, bol zrušený rozhodnutím súdu prvej inštancie v spojení s napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorý bol napadnutý dovolaním. Postupom porušujúcim ňou označené práva došlo k odmietnutiu podaného dovolania, čím zostali zachované účinky rozsudkov súdov nižších stupňov zasahujúcich do jej majetkovej sféry.

e) Podaním doručeným ústavnému súdu 19. októbra 2021 sťažovateľka doplnila podanú ústavnú sťažnosť v časti ňou tvrdenej povinnosti postúpiť vec na zjednotenie právnych názorov poukazom na stanovisko veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu v uznesení č. k. 1 VOdbdo 2/2020 z 27. apríla 2021.

III.

Vyjadrenie najvyššieho súdu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie najvyššieho súdu:

28. Najvyšší súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že rozhodnutie o nej ponecháva na úvahe ústavného súdu, súhlasil s upustením od ústneho pojednávania a poukázal na vyjadrenie sudkyne spravodajkyne JUDr. I. I. k tejto veci.

29. Sudkyňa spravodajkyňa poukázala na procesný charakter rozsudku odvolacieho súdu, keďže aj po rozhodnutí súdu prvej inštancie sa vec vracia do štádia rozhodcovského konania, kde sa o veci ďalej koná a rozhoduje. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nie je v rozpore s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, preto tu nebol dôvod ani na predloženie veci veľkému senátu. Rozhodnutia, na ktoré sťažovateľka poukazuje, nemajú súvis s prejednávanou vecou, zjednocujúce stanovisko obchodnoprávneho kolégia sp. zn. 1 VOdbdo 2/2020 bolo vydané po právoplatnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, preto ho najvyšší súd nemohol zohľadniť v napadnutom uznesení, podaná ústavná sťažnosť je rozsiahla, ale obsahovo prázdna.

30. Z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia sudkyňa spravodajkyňa uviedla, že ani jedna sťažovateľkou vymedzená dovolacia otázka nemohla založiť prípustnosť dovolania, pretože sťažovateľka sa nedomáhala preskúmania procesného postupu rozhodcovského súdu v rámci posudzovaných dôvodov na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa zákona o rozhodcovskom konaní s poukazom na judikát R 56/2020.

III.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

31. Zúčastnená osoba, ktorou je žalobca mesto L., spochybnila sťažovateľku ako právnu nástupkyňu spoločnosti A., reg. č. ..., ktorá vystupovala ako žalovaná v konaní pred okresným súdom a krajským súdom. Rovnako vyslovila, že sťažovateľke nepatrila vecná legitimácia už

v dovolacom konaní pred najvyšším súdom s tým, že dovolanie nemalo byť vôbec prejednané, a sťažovateľke nesvedčí vecná legitimácia ani na podanie ústavnej sťažnosti.

32. K vecnej argumentácii sťažovateľky zúčastnená osoba uviedla, že v jej prípade nedošlo k splneniu podmienok na predloženie veci veľkému senátu najvyššieho súdu na účely zjednotenia právnych názorov dovolacieho súdu, nenastal tu odklon od ustálenej praxe dovolacieho súdu, rozhodnutia, na ktoré sťažovateľka odkazuje, neobsahujú konkrétny právny názor, od ktorého sa v prejednávanej veci mal najvyšší súd odkloniť. Porušenie základného práva na súdnu ochranu, ako aj základného práva na zákonného sudcu nie je preto namietané opodstatnene.

33. K námietkam o nesprávnom vyhodnotení dôvodu prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP zúčastnená osoba zastáva názor, že najvyšší súd sa s dovolacími otázkami sťažovateľky vysporiadal adekvátne, pričom formulované otázky nezodpovedali skutkovým zisteniam súdov nižších inštancií, sťažovateľka teda založila prípustnosť dovolania na polemike so zistenými skutkovými závermi, ktorými je dovolací súd viazaný, preto jeho vyhodnotenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP je primerané a súladné s nárokmi najvyššieho súdu na formulovanie dovolacích otázok a ich obsah.

34. Dôvody prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. d), e) a f) CSP podľa zúčastnenej osoby neboli dané. Vo veci nebola založená prekážka litispendencie, neboli splnené ani podmienky na spojenie vecí na spoločné konanie, ako to tvrdí sťažovateľka, z čoho vyplýva aj neopodstatnenosť námietky o rozhodovaní vo veci nezákonným sudcom.

35. Rozsudok odvolacieho súdu podľa názoru zúčastnenej osoby nedáva ani podklad na danosť dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP. Konkrétne uvádza, že odvolací súd dospel k rovnakým skutkovým záverom ako súd prvej inštancie, rozhodnutia oboch súdov vychádzajú z rovnakého právneho záveru o splnení podmienok na pripustenie obnovy konania v zmysle § 228 ods. 1 OSP v spojení s § 40 ods. 1 písm. h) zákona o rozhodcovskom konaní. K tvrdenej prekvapivosti rozsudku odvolacieho súdu poukazuje na judikát najvyššieho súdu R 56/2012. Zúčastnená osoba v konaní pred súdom prvej inštancie opierala svoj nárok o § 228 ods. 1 písm. a) OSP, ako aj o § 228 ods. 1 písm. b) OSP, a teda požadovala výklad oboch ustanovení predmetného právneho predpisu, preto je argument o prekvapivosti rozsudku krajského súdu v tomto smere neopodstatnený.

36. K namietanému porušeniu zásady kontradiktórnosti z dôvodu nedoručenia vyjadrenia z 23. októbra 2018 sťažovateľke zúčastnená osoba uvádza, že bol dodržaný zákonný proces upravujúci doručovanie vyjadrení strán. Ďalej poukazuje na vývoj v judikatúre ESLP, ako aj ústavného súdu, v zmysle ktorej zásada kontradiktórnosti nemá absolútny charakter a nejde o porušenie práva na spravodlivý proces, ak obsah nedoručeného vyjadrenia nemal vplyv na výsledok konania. Uvedené platí aj v tomto prípade, uvedené vyjadrenie neobsahovalo žiadne nové skutkové ani právne argumenty dôležité pre rozhodnutie vo veci.

37. Z uvedeného zúčastnená osoba vyvodzuje, že aj v prípade vecného prieskumu namietaných dôvodov zmätočnosti zo strany sťažovateľky podľa § 420 CSP by nebola založená ich vecná opodstatnenosť, preto výrok napadnutého uznesenia by znel rovnako, čo znamená, že nedošlo k zásahu do označených práv sťažovateľky.

38. Osobitne sa zúčastnená osoba vyjadrila k namietanému porušeniu čl. 20 ods. 1 ústavy, poukázala na to, že v súčasnosti sťažovateľka nedisponuje pohl'adávkou, ktorá bola v rozhodcovskom konaní priznaná, keďže došlo k jej postúpeniu, na čo reflektovalo aj vedené exekučné konanie, Okresný súd Levice uznesením č. k. 13 Er 806/2011-713 zo 17. apríla 2019 rozhodol o zmene účastníka exekučného konania na strane oprávneného tak, že namiesto

sťažovateľky vstúpila do konania ako oprávnená spoločnosť B. Uvedené vylučuje možnosť porušenia označeného základného práva vlastníť majetok.

III.3. Replika sťažovateľky:

39. Sťažovateľka vo svojej replike uviedla:

a) Povinnosť predložiť vec veľkému senátu na zjednotenie právnych názorov vyplýva z nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 332/2018. Pred tým, ako dovolací súd rozhodol o neprípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP proti rozsudku odvolacieho súdu bez vecného prejednanía uplatnených dôvodov, mal príslušný senát predložiť svoj právny názor na zjednotenie veľkému senátu. Judikát R 56/2020, na ktorý najvyšší súd poukazuje, bol zrušený nálezom ústavného súdu vo veci sp. zn. III. ÚS 117/2021, ďalej sťažovateľka uviedla, že aj ňou predložené rozhodnutie najvyššieho súdu č. k. 5 Cdo 322/2009 z 27. októbra 2010 publikované ako judikát R 33/2011 súvisí s prejednávanou vecou.

b) Dôvody prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP dovolací súd neposúdil v súlade s ich formulovaným obsahom, sťažovateľka opakovane uvádza, že počas rozhodcovského konania žalobca nežiadal zhotovenie znaleckého posudku, s poukazom na záver judikatúry, že návrhom na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadných pochybení pri právnom posudzovaní veci alebo nesprávností procesnej povahy, poukazuje aj na závery nálezu ústavného súdu vo veci sp. zn. I. ÚS 501/2014, ako aj na argumentáciu použitú v ústavnej sťažnosti, k druhej dovolacej otázke sťažovateľka poukazuje na samotné dovolanie, ako aj rozhodovaciu činnosť ústavného súdu pri posudzovaní právnej otázky v dovolacom konaní (I. ÚS 218/2021, III. ÚS 383/2021, I. ÚS 242/2021, III. ÚS 210/2021, III. ÚS 303/2021, II. ÚS 53/2021, I. ÚS 51/2020).

c) K spochybneniu aktívnej vecnej legitímácie sťažovateľky v dovolacom konaní, ako aj v konaní o ústavnej sťažnosti sťažovateľka poukazuje na predložené úradne preložené a apostilované listiny preukazujúce prenesenie jej domicilu, ako aj na uznesenie ústavného súdu č. k. II. ÚS 151/2019-32 z 18. júna 2019, ktorým bola sťažnosť sťažovateľky podaná proti rozsudku odvolacieho súdu odmietnutá ako neprípustná z dôvodu súbežného podania dovolania, čo svedčí o tom, že ústavný súd nemal pochybnosti o aktívnej vecnej legitímácii sťažovateľky. Navyše zúčastnená osoba v dovolacom konaní nenamietala aktívnu vecnú legitímáciu sťažovateľky.

d) Sťažovateľka zotrúva na podanej ústavnej sťažnosti, poukazuje aj na rozhodnutie veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 1 VCdo 3/2019, na ktoré sa odvolávala aj zúčastnená osoba a ktoré v časti relevantnej pre túto vec bolo zrušené nálezom ústavného súdu vo veci sp. zn. II. ÚS 139/2021, a opätovne odkazuje na uznesenie veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 1 VObdo 2/2020.

e) Opakovane uvádza, že rozsudok odvolacieho súdu bol prekvapivým, čo malo za následok porušenie zásady kontradiktórnosti konania.

f) K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok poukazuje na skutočnosť, že postúpenie pohľadávky zo sťažovateľky na tretiu osobu bolo dohodnuté za odplatu, pričom nárok na odplatu je viazaný na vymożenie tejto pohľadávky, k čomu dosiaľ nedošlo, zároveň predkladá aj zmluvu o postúpení pohľadávky.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

40. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou a so stanoviskami účastníkov konania, ako aj s obsahom spisu všeobecného súdu dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci, a preto pristúpil k posúdeniu veci samej.

41. Pred vecným posúdením označených práv sa ústavný súd považuje za potrebné vysporiadať s námietkou zúčastnenej osoby o nedostatku v aktívnej vecnej legitimácii sťažovateľky na podanie ústavnej sťažnosti a dovolania. Z predložených príloh vyplýva, že dovolanie bolo podané rovnakým subjektom ako podaná ústavná sťažnosť, preto o otázke aktívnej vecnej legitimácie sťažovateľky na podanie ústavnej sťažnosti ústavný súd nemá pochybnosti. K otázke aktívnej vecnej legitimácie v dovolacom konaní sa ústavný súd nemôže vyjadriť, tieto okolnosti môže posúdiť najvyšší súd ako dovolací súd, pričom z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nevyplýva, že by zúčastnená osoba túto námietku vzniesla aj v dovolacom konaní.

IV.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

42. Podstata ústavnej sťažnosti v časti namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v súvislosti s napadnutým uznesením najvyššieho súdu spočíva v rozporovaní záverov najvyššieho súdu týkajúcich sa dovolania podaného sťažovateľkou, ktorého prípustnosť odvodzovala od existencie vád zmätočnosti podľa § 420 CSP, ako aj z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia.

43. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k označeným právam v zásade identické (IV. ÚS 147/08).

44. Najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol dovolanie založené na dôvodoch v zmysle § 420 CSP ako procesne neprípustné, keďže podľa jeho názoru rozsudok odvolacieho súdu nebol rozhodnutím vo veci samej alebo rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. Najvyšší súd poukázal na judikatúru vo veci sp. zn. 3 Cdo 236/2016 (R 19/2017), ako aj na závery odbornej literatúry a vyslovil: „Dovolací súd konštatuje, že rozhodnutie odvolacieho súdu spolu s rozhodnutím súdu prvej inštancie tvoria jeden celok s tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené kasačné rozhodnutie súdu prvej inštancie, je procesného charakteru, z ktorého dôvodu nemôže byť rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej. Napadnutý rozsudok, ktorým odvolací súd potvrdil kasačné rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým bol rozhodcovský rozsudok zrušený a vec vrátená rozhodcovskému súdu na ďalšie konanie, nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou) končí. V dôsledku kasačnej povahy rozhodnutia súdu prvej inštancie a vrátenia veci na ďalšie konanie, nie je vec právoplatne skončená a v danom prípade rozhodcovský súd o nej ďalej koná a rozhoduje.“

45. Z uznesenia najvyššieho súdu č. k. 3 Cdo 236/2016 (R 19/2017) z 19. januára 2017 vyplýva, že dovolanie proti uzneseniu, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nesmeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo

veci samej ani proti rozhodnutiu, ktorým sa konanie končí, proti ktorým je dovolanie prípustné v zmysle § 420 CSP.

46. Najvyšší súd teda na rozsudok odvolacieho súdu s účinkami zrušenia rozhodcovského rozsudku aplikoval závery vzťahujúce sa na kasačné rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie, keďže podľa jeho názoru v oboch prípadoch nejde o rozhodnutie o veci samej ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

47. K zmyslu a povahe konania a rozhodnutia o zrušení rozhodcovského rozsudku ústavný súd uvádza, že podanie žaloby o zrušení rozhodcovského rozsudku nemá samo osebe odkladný účinok, účinky zrušenia napadnutého rozhodcovského rozsudku nastávajú až právoplatnosťou rozsudku všeobecného súdu, v prípade podania odvolania až právoplatnosťou rozsudku odvolacieho súdu. Do toho času je rozhodcovský rozsudok právoplatným rozhodnutím, ktorým bola vec, o ktorej rozhodcovský súd rozhodoval, ukončená.

48. V prípade právoplatného zrušenia rozhodcovského rozsudku v závislosti od dôvodov, pre ktoré došlo k jeho zrušeniu, sa vec sama prejedná opätovne, a to buď v konaní pred všeobecným súdom (napr. v prípade neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, čím odpadne titul, na základe ktorého bola založená právomoc rozhodcovského súdu), alebo sa vec vráti opätovne do fázy konania pred rozhodcovským súdom. V oboch prípadoch zákon predpokladá ďalšie konanie o veci samej v hmotnoprávnom zmysle.

49. Z uvedeného pohľadu možno rozumieť názoru dovolacieho súdu, že právoplatným rozsudkom odvolacieho súdu o zrušení rozhodcovského rozsudku, resp. o potvrdení rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bolo rozhodnuté o zrušení, sa vec opätovne vracia do štádia konania a rozhodovania o hmotnoprávnom nároku. Ide však o jediný spoločný znak inštitútu odvolania a žaloby o zrušení rozhodcovského rozsudku.

50. Ústavný súd poukazuje na názory odbornej literatúry k povahe súdneho prieskumu rozhodcovských rozsudkov: «Konceptne ide podľa nášho názoru o osobitný druh určovacej žaloby, v rámci ktorej sa však neskúma podmienka nalievavého právneho záujmu, keďže táto vyplýva zo zákona o rozhodcovskom konaní. Nejde teda o akési „odvolanie“ alebo inštančný prieskum, ale skôr o posúdenie platnosti súkromnoprávneho aktu (Ústavný súd SR, Plz. ÚS 5/2015).» (GYÁRFÁŠ, J. § 40 [Dôvody na podanie žaloby]. In: GYÁRFÁŠ, J., ŠTEVČEK, M. a kol. Zákon o rozhodcovskom konaní. 1. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 531.).

51. Ústavný súd upriamuje pozornosť na tú časť citovaného názoru, že nejde o odvolanie alebo inštančný prieskum rozhodcovského rozsudku, s ktorou sa stotožňuje, rovnako ako aj s názorom, že ide o osobitný druh určovacej žaloby, čo len potvrdzuje záver o tom, že rozsudok všeobecného súdu ako výsledok tohto konania má meritómu povahu, z čoho vyplýva aj možnosť domáhať sa jeho prieskumu v dovolacom konaní v zmysle § 420 CSP: „Proti rozhodnutiu (rozsudku, ktorým žalobu zamietne alebo rozhodcovský rozsudok zruší, pozn.) sú prípustné opravné prostriedky. Na rozdiel od konania podľa § 21 alebo od prieskumu rozhodcovských predbežných opatrení v tomto prípade zákon o rozhodcovskom konaní nevyklúča aplikáciu ustanovení Civilného sporového poriadku o opravných prostriedkoch. Neúspešná strana má tak k dispozícii odvolanie a prípadne dovolanie alebo žalobu na obnovu konania.“ (GYÁRFÁŠ, J. § 40 [Dôvody na podanie žaloby]. In: GYÁRFÁŠ, J., ŠTEVČEK, M. a kol. Zákon o rozhodcovskom konaní. 1. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 534.).

52. Z hľadiska posúdenia, či rozsudok odvolacieho súdu je rozhodnutím o veci samej, je potrebné rozlíšiť predmet konania pred rozhodcovským súdom a v konaní pred všeobecnými

súdmi. Vec sama, t. j. meritum veci, pre všeobecné súdy nie je totožnou vecou pre rozhodcovský súd. Všeobecné súdy konajú o tom, či boli dané dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku. Rozhodcovský súd v zmysle rozhodcovskej doložky rozhoduje spor medzi dvomi stranami hmotnoprávnej povahy. Rozsudok odvolacieho súdu vydaný v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku je preto rozsudkom, ktorým sa končí konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodov špecifikovaných v žalobe a zakladá sa prekážka rozhodnutej veci v tom zmysle, že z totožných dôvodov sa už nebude možné opätovne domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku.

53. V prejednávanom prípade konanie pred okresným súdom bolo vymedzené žalobným návrhom, ktorým sa žalobca domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodov, že možno vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní v zmysle § 40 ods. 1 písm. h) zákona o rozhodcovskom konaní, ako aj z dôvodu, že rozhodcovský rozsudok je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie alebo iného orgánu Európskej únie podľa § 40 ods. 1 písm. e) zákona o rozhodcovskom konaní. Vecou samou bolo teda posúdenie, či tu existujú dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku vymedzené žalobou. Okresný súd rozsudkom rozhodol o danosti týchto dôvodov, rozhodcovský rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Na odvolanie sťažovateľky rozsudok okresného súdu posúdil odvolací súd, ktorý rozsudkom potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie.

54. Z procesného hľadiska vyhovením žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku bol dosiahnutý stav, že hmotnoprávny nárok sťažovateľky bude opätovne prejednaný pred rozhodcovským súdom.

55. Vec sama z hľadiska posúdenia existencie hmotnoprávneho nároku sťažovateľky na peňažné plnenie od žalobcu patrí do rozhodovacej právomoci rozhodcovského súdu. Konanie pred rozhodcovským súdom a konanie pred všeobecnými súdmi sú na seba naviazané, avšak predmet ich konania a rozhodovania nie je totožný. Všeobecný súd nemá právomoc rozhodovať o hmotnoprávnom nároku uplatnenom pred rozhodcovským súdom a, opačne, rozhodcovský súd nerozhoduje o dôvodoch, ktoré si žalobca uplatnil v konaní pred súdmi.

56. Právna teória zastáva názor, že rozhodnutím o veci samej nie je rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bolo meritórne rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušené a vec vrátená späť na ďalšie konanie. V tomto prípade je potrebné rozlišovať konanie o veci samej a rozhodnutie o veci samej (porov. BULÍN, H. Dovolání podle práva československého, německého a francouzského. Praha : 1935, s. 174., citované aj v GEŠKOVÁ, K. Dovolanie v civilnom procese. Praha : C. H. Beck, 2010, s. 194.). Toto chápanie kasačného rozhodnutia odvolacieho súdu ale nemožno analogicky aplikovať na prejednávanú vec, kde prebehlo konanie o veci samej (konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku) a bolo rozhodnuté vo veci samej (odvolací súd rozsudkom potvrdil zrušenie rozhodcovského rozsudku), resp. konanie o veci samej nie je konaním o hmotnoprávnom nároku.

57. Analogická aplikácia judikátu R 19/2017 najvyšším súdom nie je správna, pretože nemožno stotožňovať uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo zrušené rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátená na ďalšie konanie, s rozsudkom odvolacieho súdu o zrušení rozhodcovského rozsudku. V tomto prípade došlo k nesprávnemu rozlíšeniu predmetu konania v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku a v základnom rozhodcovskom konaní. Predmet konania je vymedzený žalobným petitom, ktorý v tomto prípade znel na zrušenie rozhodcovského rozsudku a opätovné prejednanie rozhodcovským súdom. Vyhovenie podanej žalobe sa prejavilo v zrušení rozhodcovského rozsudku.

58. Závery judikátu R 19/2017 smerujú aj k tomu, že nie je účelné, aby kasačné rozhodnutie odvolacieho súdu (rozhodnutie o zrušení neprávoplatného rozhodnutia súdu prvej inštancie) bolo ďalej preskúmané z hľadiska existencie väd zmätočnosti, pretože nerieši definitívne spor strán konania ani nezasahuje do ich právnej istoty. Je tu predpoklad, že po vrátení veci majú strany opätovne k dispozícii podanie odvolania a po rozhodnutí odvolacieho súdu v merite veci možno toto rozhodnutie napadnúť dovolaním.

59. V prípade konania o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku sa po právoplatnom zrušení rozhodcovského rozsudku vec znovu vráti pred rozhodcovský súd, ktorý v merite veci opätovne rozhodne s konečnou platnosťou. Strany konania majú opäť k dispozícii iba žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorú možno podať zo zákonom stanovených dôvodov a ktorá nemá odkladný účinok. Meritórne rozhodnutie rozhodcovského rozsudku nemožno preskúmať z hľadiska väd zmätočnosti v žiadnom prípade, keďže to zákon neumožňuje.

60. Z uvedeného porovnania vyplýva, že kasačné uznesenie odvolacieho súdu svojou povahou vyvoláva celkom iné účinky, pretože ak v takomto konaní neskôr dôjde k vydaniu meritórneho rozhodnutia, toto je spôsobilé založiť dovolací prieskum, a preto nie je potrebné podrobovať dovolaciemu prieskumu nemeritórne rozhodnutie. V prejednávanej veci je ale na vydanie meritórneho rozhodnutia príslušný iba rozhodcovský súd a toto právoplatné rozhodnutie nepodlieha ani odvolaciemu ani dovolaciemu prieskumu všeobecných súdov.

61. Prejednávaná vec je do určitej miery špecifická tým, že rozsudky všeobecných súdov, ktorými bol zrušený rozhodcovský rozsudok, vychádzali z právnej úpravy, ktorá už nie je účinná. Dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku všeobecné súdy ustálili podľa § 40 ods. 1 písm. h) zákona o rozhodcovskom konaní účinného do 31. decembra 2014, t. j. že sú tu dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona.

62. Podľa názoru ústavného súdu rozsudok odvolacieho súdu v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorým bola konštatovaná existencia dôvodov na obnovu konania s následkom zrušenia rozhodcovského rozsudku a vrátenie veci rozhodcovskému súdu na opätovné rozhodnutie, možno pripodobniť k rozsudku odvolacieho súdu vydaného v konaní o žalobe na obnovu konania.

63. Dôvody, ktoré svedčia v prospech tejto analógie, spočívajú jednak v tom, že k zrušeniu rozhodcovského rozsudku došlo pre existenciu dôvodov na obnovu konania (v súčasnosti už tento dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku zákon o rozhodcovskom konaní nepozná, pozn.), ale primárne najmä v tom, že v konaní o povolenie obnovy konania sa rovnako vstupuje do už právoplatne ukončeného sporu, pričom jeho predmetom je iba skúmanie existencie podmienok na povolenie obnovy konania, teda zákonom ustanovených dôvodov, pre ktoré možno zasiahnuť do už právoplatne ukončenej veci, bez toho, aby sa prejudikovalo rozhodnutie o veci samej v obnovenom konaní.

64. Následok povolenia obnovy konania sa oproti prejednávanej veci líši v tom, že nedochádza k zrušeniu pôvodného meritórneho rozhodnutia, ale iba k odkladu vykonateľnosti, resp. právoplatnosti meritórneho rozhodnutia (porov. § 415 CSP), čo ale nie je významný rozdiel z hľadiska celkového chápania účinkov obnovy konania a žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku a rozsahu prieskumnej činnosti, na ktorú majú konajúce súdy právomoc. Ani v jednom z týchto konaní sa všeobecné súdy nevyjadrujú k hmotnoprávnemu nároku a nemajú ani právomoc o hmotnoprávnom nároku rozhodnúť, čo neplatí v riadnom odvolacom konaní.

65. S prihliadnutím na § 414 CSP, v zmysle ktorého ak súd žalobu na obnovu konania neodmietne, rozhodne rozsudkom, či obnovu konania povolí alebo zamietne, je rozhodnutie

o povolení obnovy konania meritórnym rozhodnutím, má procesnú formu rozsudku a po jeho právoplatnosti nasleduje vecné prejednanie sporu. Dovolanie smerujúce proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým došlo k povoleniu obnovy konania, resp. k zamietnutiu žaloby na obnovu konania, je z dôvodov vád zmätočnosti zo zákona prípustné, čomu zodpovedajú závery odbornej verejnosti (porov. ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M. Civilný sporový poriadok. 1. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 1354, marg. č. 2.) a aj samotná prax dovolacieho súdu, ktorú možno rozdeliť podľa toho, či sa napádalo rozhodnutie odvolacieho súdu s účinkami zamietnutia obnovy konania (8 Cdo 50/2020, 1 Obdo 50/2020, 9 Cdo 29/2021, 4 Cdo 199/2020, 4 Cdo 144/2020, 1 Cdo 138/2019) alebo s účinkami povolenia obnovy konania (1 Cdo 172/2018, 5 Cdo 134/2018).

66. Ak je teda dovolanie z dôvodov podľa § 420 CSP prípustné proti rozsudkom odvolacieho súdu vydaným v konaní o žalobe na obnovu konania, ktoré rovnako nie sú rozsudkami o hmotnoprávnom nároku, je relevantná aj úvaha, že ani rozsudok odvolacieho súdu o zrušení rozhodcovského rozsudku nemá byť vylúčený z dovolacieho prieskumu podľa § 420 CSP.

67. Ďalej možno podporne uvažovať, či bolo úmyslom zákonodarcu vyňať rozsudky, ktorými dochádza k zrušeniu už právoplatného rozhodcovského rozsudku, teda k prelomeniu princípu právnej istoty, ktorá už bola rozhodcovským súdom nastolená, z okruhu rozhodnutí, ktoré môžu byť v dôsledku existencie vád zmätočnosti zrušené. Možno si teda položiť otázku, či je žiaduce, ak napríklad vada spočíva v tom, že v konaní vystupovala strana bez procesnej subjektivity [§ 420 písm. b) CSP] alebo rozhodoval vylúčený sudca, prípadne nesprávne obsadený súd [§ 420 písm. e) CSP], resp. ak v konaní pred súdmi došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) CSP], napr. v dôsledku nedoručenia žaloby protistrane, nedoručenia predvolania na pojednávanie a pod., nebola v dovolacom konaní odstrániteľná, resp. či je možné tento nedostatok odstraňovať v opätovne otvorenom rozhodcovskom konaní, kde sa koná vo veci samej. Z pohľadu ústavného súdu je jednoznačné, že tieto vady rozhodcovský súd nemôže skúmať.

68. Ústavný súd vníma prax dovolacieho súdu spočívajúcu v preskúmvaní dôvodov prípustnosti dovolania pre vady zmätočnosti v zmysle § 420 CSP, ak sa napáda rozsudok odvolacieho súdu s účinkom zamietnutia žaloby o zrušenie rozhodcovského konania. Dovolací súd teda nevyhovujúce rozsudky v tomto type konania podrobuje dovolaciemu prieskumu (porov. napr. rozhodnutia vo veciach sp. zn. 7 Cdo 159/2019, 6 Cdo 226/2019, 3 Obdo 18/2018).

69. Ak by sme prijali tézu najvyššieho súdu o tom, že rozsudok odvolacieho súdu s účinkom zrušenia rozhodcovského rozsudku nie je rozhodnutím o veci samej, dovolací prieskum z dôvodov vád zmätočnosti by bol daný len v prípade, ak by rozsudok odvolacieho súdu znamenal zamietnutie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, teda bol by v neprospech žalobcu a len žalobca by sa mohol domôcť ochrany v dovolacom konaní, rozsudok odvolacieho súdu vyhovujúci žalobe o zrušenie rozhodcovského konania v neprospech žalovaného by bol z podania dovolania v zmysle § 420 CSP vylúčený. Na podanie dovolania z dôvodov vád zmätočnosti by bol teda oprávnený výlučne žalobca, čo by zakladalo nerovnováhu v procesných oprávneniach favorizujúcu len žalobcu, a to bez legitímneho dôvodu.

70. Okrem toho si možno položiť otázku, či je v súlade s princípom právnej istoty, aby rozhodnutia odvolacích súdov trpiace vadami v zmysle § 420 CSP, t. j. z pohľadu procesného práva v zásade závažnými vadami, ktoré narušajú samu podstatu princípu práva na spravodlivý

proces, zasahovali do právoplatne ukončených sporov rozhodovaných rozhodcovskými súdmi bez možnosti domáhať sa nápravy pochybení všeobecných súdov prostredníctvom dovolacieho konania.

71. Načrtnuté úvahy z pohľadu ústavného súdu svedčia o neudržateľnosti záverov najvyššieho súdu v jeho širších súvislostiach a dôsledkoch, ktoré najvyšší súd v napadnutom uznesení nezohľadňoval. Výklad § 420 CSP, aký zvolil najvyšší súd, reštriktívne zužuje okruh rozhodnutí, ktoré možno označiť za rozhodnutia o veci samej, pričom v tomto spôsobe výkladu dotknutého ustanovenia ústavný súd nenachádza žiadny ústavne udržateľný dôvod, pre ktorý by mu bolo možné prisvedčiť. Práve naopak, bez legitímneho podkladu zasahuje do základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie, keďže obmedzuje prístup k dovolaciemu konaniu bez existencie zákonom stanovených dôvodov.

72. Posúdenie dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu, avšak spôsob výkladu § 420 CSP musí zodpovedať ústavnoprávnym požiadavkám a nesmie popierať základné právo sťažovateľa na prístup k súdu, ktoré je súčasťou základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie.

73. Zákon výslovne nevylučuje prípustnosť dovolania podľa § 420 CSP proti rozsudkom odvolacieho súdu, ktorými bol rozhodcovský rozsudok zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie, preto otázku prípustnosti dovolania je potrebné preklenúť výkladom. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd zaujal príliš rigidný a reštriktívny výklad, pričom nezohľadnil všetky druhové špecifiká prejednávanej veci a v konečnom dôsledku uprel sťažovateľke jej právo na prístup k dovolaciemu konaniu z dôvodov podľa § 420 CSP.

74. Ústavný súd neakceptoval analógiu vyslovenú najvyšším súdom spočívajúcu v pripodobnení rozsudku o vyhovení žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku s kasačným rozhodnutím odvolacieho súdu o zrušení rozsudku súdu prvej inštancie a vrátení veci na ďalšie konanie, keďže tieto dva typy rozhodnutí sú vo svojich dôsledkoch značne odlišné.

75. Ústavný súd uzatvára, že rozsudok odvolacieho súdu, ktorým dochádza k zrušeniu rozhodcovského rozsudku, možno chápať ako rozhodnutie o veci samej a vo svojej podstate sú účinky rozsudku o vyhovení žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku analogické k účinkom rozsudku o povolení obnovy konania.

76. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne konformný spôsobom interpretovaná platná a účinná právna norma (m. m. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 481/2020).

77. Najvyšší súd napadnutým uznesením v časti vyslovenia, že proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie o zrušení rozhodcovského rozsudku, nie je prípustné dovolanie podľa § 420 CSP, pretože nejde o rozhodnutie vo veci samej, porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (výrok 1).

78. Ústavný súd v súvislosti s návrhom sťažovateľky na zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci najvyššiemu súdu dospel k záveru, že pre dosiahnutie nápravy vo veci je

nevyhnutné, aby tomuto návrhu vyhovel (výrok 2). Najvyšší súd je v ďalšom konaní vo veci podľa § 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyjadrenými v tomto náleze.

79. Závery ústavného súdu o prípustnosti dovolacieho prieskumu z pohľadu prípustného predmetu dovolania sa nevzťahujú na otázku vecnej opodstatnenosti sťažovateľkou uplatnených dovolacích dôvodov v zmysle § 420 písm. d), e) a f) CSP, ktorých posúdenie je výlučne v právomoci najvyššieho súdu a bolo by neprípustné, aby sa k nim v tejto fáze konania ústavný súd vyjadril. Je úlohou najvyššieho súdu opätovne sa uplatnenými dôvodmi prípustnosti dovolania zaoberať, pričom najvyšší súd je pri posudzovaní dovolania viazaný právnym názorom ústavného súdu vysloveným v tomto náleze spočívajúcim v tom, že rozsudok odvolacieho súdu vydaný v konaní o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku je na účely § 420 CSP rozhodnutím vo veci samej.

80. Vzhľadom na zistené porušenie práv sťažovateľky ústavne nesúladným postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu pri posudzovaní prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP a na to nadväzujúci nevyhnutný záver o zrušení napadnutého rozhodnutia a o vrátení veci najvyššiemu súdu na ďalšie konanie ústavný súd nezaujme meritórne stanovisko k namietaným chybám napadnutého rozhodnutia v rozsahu tvrdení sťažovateľky o neudržateľných a arbitrárnych záveroch najvyššieho súdu vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu spočívajúcemu v nesprávnom právnom posúdení veci podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. V hierarchii postupu dovolacieho prieskumu totiž platí, že ak dovolací súd zistí, že dovolanie je prípustné a dôvodné z dôvodov zmätočnosti, nemusí už skúmať uplatnený dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 421 ods. 1 CSP a napadnuté rozhodnutie musí zrušiť. Na druhej strane ak namietaný dôvod zmätočnosti preukázaný nie je, pristúpi subsidiárne dovolací súd k prieskumu dovolacieho dôvodu spočívajúceho v správnosti právneho posúdenia veci (m. m. II. ÚS 89/2018, IV. ÚS 372/2020).

81. V tomto prípade najvyšší súd po vrátení veci je povinný sa opätovne zaoberať dovolaním podaným sťažovateľkou a existenciou ňou uplatnených dovolacích dôvodov podľa § 420, ako aj § 421 CSP, pričom je viazaný právnym názorom ústavného súdu vysloveným v tomto náleze.

IV.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, čl. 38 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

82. Ďalšia časť argumentácie sťažovateľky spočíva v tom, že najvyšší súd sa odklonil od svojej ustálenej praxe, ktorú ale ďalej sťažovateľka nešpecifikuje. Rozsiahlo argumentuje o povinnosti senátu najvyššieho súdu postúpiť vec veľkému senátu na zjednotenie právnych názorov, a to v prípade, ak sa svojím rozhodnutím plánuje odkloniť od ustálenej praxe dovolacieho súdu. V podanej ústavnej sťažnosti ale absentuje poukaz na túto ustálenú dovolaciu prax.

83. Ústavný súd reflektuje na prax dovolacieho súdu podrobovať dovolaciemu prieskumu z dôvodov podľa § 420 CSP rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorými boli zamietnuté žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, resp. ktoré potvrdili rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku (napr. 7 Cdo 159/2019, 6 Cdo 226/2019, 5 Obdo 98/2018, 3 Obdo 18/2018). Ako už ústavný súd vyslovil, z procesného hľadiska by najvyšší súd nemal rozlišovať medzi rozsudkom odvolacieho súdu zamietajúcim žalobu a medzi rozsudkom odvolacieho súdu vyhovujúcim žalobe (s následkom zrušenia rozhodcovského rozsudku), v oboch prípadoch ide o rozhodnutie vo veci samej na účely posúdenia prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP.

84. V prejednávanej veci najvyšší súd postavil svoje právne závery na analógii s uznesením odvolacieho súdu o zrušení rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej a dovolanie v zmysle § 420 CSP proti takémuto uzneseniu nie je prípustné s poukazom na judikát R 19/2017, čo ústavný súd nevyhodnotil ako korektnú argumentáciu, tento judikát sa na procesnú situáciu sťažovateľky nevzťahuje.

85. Z pohľadu ústavného súdu ale nemožno jednoznačne uviesť, že sa dovolací súd odklonil od ustálenej praxe odvolacieho súdu, pretože ústavnému súdu nie je známe rozhodnutie najvyššieho súdu, ktorého predmetom by bol prieskum rozsudku odvolacieho súdu s účinkom zrušenia rozhodcovského rozsudku, rovnako ani sťažovateľka nepoukázala na žiadne takéto rozhodnutie, aj keď je potrebné uviesť, že nie všetky rozhodnutia najvyššieho súdu sú verejne dostupné. Uvedené ale nebráni konštatovaniu, že k porušeniu základného práva na zákonného sudcu v zmysle označených referenčných noriem v dôsledku nepredloženia veci veľkému senátu na zjednotenie právnych názorov nedošlo, keďže v tejto veci nebola existencia ustálenej judikatúry preukázaná, a v tejto časti ústavný súd podanej ústavnej sťažnosti nevyhovel (výrok 4).

IV.3. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu:

86. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu ústavný súd uvádza, že čl. 20 ods. 1 ústavy vykladá a aplikuje tak, aby bol v súlade s čl. 1 dodatkového protokolu (PL. ÚS 17/00). Z judikatúry ESLP, v rámci ktorej bola posudzovaná otázka porušenia práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, vyplýva, že „majetky“ môžu byť buď majetky existujúce, alebo majetkové hodnoty vrátane pohľadávok, o ktorých sťažovateľ môže tvrdiť, že má aspoň „legitímnu nádej“ na ich zhmotnenie (rozsudok ESLP vo veci PINE VALLEY DEVELOPMENTS LTD. a iní v. Írsko z 29. 11. 1991 a rozsudok ESLP vo veci PRESSOS COMPANIA NAVIERA S. A. a iní v. Belgicko z 20. 11. 1995).

87. Okolnosti prejednávanej veci, najmä dôvody, ktoré viedli k vysloveniu porušenia základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, ako aj preukázanie, že sťažovateľke už nesvedčí hmotnoprávny nárok, ktorého priznania sa domáhala v rozhodcovskom konaní, pričom náhrada za postúpenie pohľadávky je iným právnym titulom a podmienky, za ktorých si sťažovateľka dojednala vyplatenie tejto náhrady, presahujú predmet ústavnoprávneho prieskumu v tejto veci, viedli ústavný súd k záveru o nevyhovení podanej ústavnej sťažnosti v tejto časti (výrok 4).

V.

Trovy konania

88. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 696,84 eur.

89. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (§ 11 ods. 3). Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2020 je v sume 177 eur a hodnota režijného paušálu je v sume 10,62 eur, základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2022 je v sume 193,83 eur a hodnota režijného paušálu je v sume 11,63 eur. Sťažovateľke vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby

uskutočnené v roku 2020 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu) a jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2022 (vyjadrenie k stanovisku najvyššieho súdu). Právny zástupca sťažovateľky je subjektom registrovaným pre daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) ako jej platiteľ, preto bola výsledná suma zvýšená o príslušnú sadzbu DPH.

90. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je najvyšší súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (výrok 3).